

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 novembre 2003

PROJET DE LOI
relative au mandat d'arrêt
européen

AMENDEMENTS

N°1 DE M. BORGINON

Art. 2

Au § 6, remplacer les mots «français, allemand ou anglais» par les mots «français ou allemand».

JUSTIFICATION

Le projet à l'examen dispose à l'article 2, § 6, que le mandat d'arrêt européen adressé aux autorités belges doit être traduit en néerlandais, français, allemand ou anglais.

L'exposé des motifs du projet de loi mentionne à cet égard :

«En toute logique, le mandat devra être traduit dans la langue ou dans l'une des langues officielles de l'État d'exécution. Néanmoins, dans un souci de simplification, la faculté est laissée à chaque État d'accepter, par le biais d'une déclaration, une traduction dans une ou plusieurs langues officielles de l'Union européenne de son choix.

Document précédent :

Doc 51 279 (2003/2004) :

001 : Projet de loi.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 november 2003

WETSONTWERP
betreffende het Europees
aanhoudingsbevel

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER BORGINON

Art. 2

In § 6, de woorden «het Frans, het Duits of het Engels» vervangen door de woorden «het Frans of het Duits».

VERANTWOORDING

Het huidige ontwerp stelt in artikel 2, § 6, dat het Europees aanhoudingsbevel gericht aan de Belgische autoriteiten moet worden vertaald in het Nederlands, het Frans, het Duits of het Engels.

De toelichting van het wetsontwerp vermeldt hieromtrent dat :

«Logischerwijs moet het bevel worden vertaald in de taal of een van de officiële talen van de uitvoerende Staat. Bij wijze van vereenvoudiging kan elke Staat evenwel door middel van een verklaring een vertaling aanvaarden in een of meer officiële talen van de Europese Unie van zijn keuze.

Voorgaand document :

Doc 51 279/ (2003/2004) :

001 : Wetsontwerp.

Il est proposé dans le projet de loi d'utiliser cette possibilité et le paragraphe 6 de l'article 2 prévoit qu'un mandat d'arrêt européen adressé aux autorités belges peut être traduit, outre les trois langues officielles de la Belgique, en Anglais.»

Il n'est toutefois pas logique d'accepter l'anglais comme quatrième langue au motif de faciliter la communication entre les autorités des différents États membres européens. Le mandat d'arrêt est en effet adressé aux autorités belges, et donc sa traduction en anglais est superflue d'un point de vue international. L'emploi d'autres langues que les trois langues officielles de la Belgique ne peut donc se justifier.

En outre, la traduction en anglais est contraire aux principes énoncés au chapitre II de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire. Ce chapitre II règle notamment l'emploi des langues lors de l'instruction préparatoire et de l'instruction en matière pénale, et reconnaît uniquement les trois langues officielles en fonction de la localisation d'un élément de l'instruction dans une des trois régions linguistiques.

Il est donc indiqué de supprimer l'anglais comme quatrième langue pour le mandat d'arrêt européen en Belgique.

N° 2 DE M. WATHELET

Art. 11

Remplacer l'alinéa premier du § 5 comme suit :

«Le juge d'instruction peut également exiger, par décision motivée, le paiement préalable et intégral d'un cautionnement, dont il fixe le montant notamment s'il apparaît qu'il existe de sérieux soupçons que des fonds ou des valeurs tirés de l'infraction ont été placés à l'étranger ou dissimulés».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une mise en conformité avec l'article 35 § 4 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive. En vertu de cette disposition, le paiement préalable et intégral d'un cautionnement doit reposer sur une décision motivée du juge d'instruction sur la base de laquelle il fait état notamment de sérieux soupçons que des fonds ou des valeurs tirés de l'infraction ont été placés à l'étranger ou dissimulés (avis du CE, Doc. Ch. 51 279/001, p. 76).

In het ontwerp van wet wordt voorgesteld gebruik te maken van deze mogelijkheid en luidens artikel 2, § 6, kan een Europees aanhoudingsbevel gericht aan de Belgische autoriteiten behalve in de drie officiële talen van België, ook in het Engels worden vertaald.»

Het is echter niet logisch het Engels als vierde taal te aanvaarden omwille van redenen van een eenvoudigere communicatie tussen de autoriteiten van de verschillende Europese lidstaten. Het aanhoudingsbevel is immers gericht aan de Belgische autoriteiten, en dus is een vertaling naar het Engels overbodig vanuit internationaal verband. Men kan dus niet verantwoorden andere talen te gebruiken naast de drie Belgische officiële talen.

Verder drukt de vertaling naar het Engels in tegen de principes van hoofdstuk II van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken. Dit hoofdstuk II regelt onder meer het taalgebruik bij het vooronderzoek en het onderzoek in strafzaken, en erkent enkel de drie officiële talen naargelang de lokalisatie van een element van het onderzoek in één van de 3 taalgebieden.

Het is dus aangewezen het Engels te schrappen als vierde taal voor het Europees aanhoudingsbevel in België.

Alfons BORGINON (VLD)

Nr. 2 VAN DE HEER WATHELET

Art. 11

Het eerste lid van § 5 vervangen door de volgende bepaling:

«De onderzoeksrechter kan tevens, bij een met redenen omklede beslissing, de voorafgaande en integrale betaling vorderen van een borg waarvan hij het bedrag bepaalt, onder meer als blijkt dat er ernstige vermoedens bestaan dat gelden of waarden afkomstig van het misdrijf in het buitenland zijn geplaatst ofwel verborgen zijn gehouden.».

VERANTWOORDING

Het gaat erom de tekst in overeenstemming te brengen met artikel 35, § 4, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis. Krachtens die bepaling moet een voorafgaande en volledige betaling van een borgsom steunen op een gemotiveerde beslissing van de onderzoeksrechter, waarin deze onder meer gewag maakt van ernstige vermoedens dat gelden of waarden afkomstig van het strafbaar feit in het buitenland zijn geplaatst, ofwel verborgen zijn gehouden (advies van de Raad van State, DOC 51 0279/001, blz. 76).

N° 3 DE M. WATHELET

Art. 16

Compléter le § 1er, par l'alinéa suivant :

«A défaut de respecter ce délai de quinze jours, la personne concernée est remise en liberté».

JUSTIFICATION

Il convient d'indiquer les effets du dépassement par la chambre du conseil du délai de 15 jours qui lui est imparié pour statuer. La disposition doit prévoir expressément qu'en pareil cas la personne arrêtée doit être remise en liberté (avis du Conseil d'Etat, Doc. Ch. 51 279/001, p. 79).

N° 4 DE M. WATHELET

Art. 16

Au § 1er, remplacer le 3e proposé comme suit :

«dans le cas où le mandat d'arrêt européen porte sur des faits contenus dans la liste de l'article 5 § 2, la qualification juridique des faits, tels qu'ils sont décrits dans le mandat d'arrêt européen, se rattache à une infraction reprise dans cette liste».

JUSTIFICATION

Le Conseil d'Etat souligne (P. 78) que dès lors que la Belgique est liée par les faits tels qu'ils sont dénoncés dans le mandat d'arrêt européen et par les qualifications juridiques données à ces faits par l'autorité judiciaire qui émet ledit mandat, son contrôle doit se limiter à vérifier que les infractions mentionnées dans le mandat d'arrêt européen peuvent être identifiées comme des infractions entrant dans le champ d'application de l'article 5, § 2, du projet. Au regard du droit de l'Etat d'émission, le juge belge devra donc vérifier que les faits dénoncés dans le mandat sont punissables d'une peine d'au moins trois ans et que la qualification juridique de ces faits se rattache à une infraction de la liste prévue à l'article 5 § 2 du projet.

En indiquant que le juge belge doit vérifier si les comportements décrits dans le mandat d'arrêt européen «correspondent bien à ceux repris dans cette liste», la disposition, selon le Conseil d'Etat, pourrait donner lieu à des contrôles trop larges de la part des autorités judiciaires belges qui pourraient décider que certains faits dénoncés dans le mandat n'entrent pas dans la liste des infractions de l'article 5 § 2 de l'avant projet, alors que

Nr. 3 VAN DE HEER WATHELET

Art. 16

Paragraaf 1 aanvullen met een lid, luidend als volgt:

«Wordt de termijn van vijftien dagen niet in acht genomen, dan wordt de betrokken persoon opnieuw in vrijheid gesteld.».

VERANTWOORDING

Er behoort te worden gepreciseerd welke gevolgen verbonnen zijn aan de overschrijding, door de raadkamer, van de termijn van 15 dagen die haar is toegetreden om uitspraak te doen. De bepaling voorziet er uitdrukkelijk in dat de aangehouden persoon in dat geval opnieuw in vrijheid moet worden gesteld (advies van de Raad van State, DOC 51 0279/001, blz. 79).

Nr. 4 VAN DE HEER WATHELET

Art. 16

In § 1, het punt 3^e vervangen door de volgende bepaling:

«3^e ingeval het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft op feiten vermeld in de lijst van artikel 5, § 2, de juridische kwalificatie van de feiten, zoals ze in het Europees aanhoudingsbevel zijn omschreven, aanhaakt bij een in die lijst genoemd strafbaar feit.».

VERANTWOORDING

De Raad van State wijst erop (blz. 78) dat aangezien België gebonden is door de feiten zoals ze worden gewraakt in het Europees aanhoudingsbevel en door de juridische kwalificaties die daaraan worden gegeven door de rechterlijke autoriteit die het genoemde bevel heeft uitgevaardigd, het bij zijn controle alleen moet nagaan of de strafbare feiten genoemd in het Europees aanhoudingsbevel aangemerkt kunnen worden als strafbare feiten die onder de werkingssfeer van artikel 5, § 2, van het voorontwerp vallen. Ten aanzien van het recht van de Staat die het Europees aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd, zal de Belgische rechter dus moeten nagaan of de feiten die in het bevel worden gewraakt strafbaar zijn met een straf van minstens drie jaar, en of de juridische kwalificatie van die feiten aanhaakt bij een strafbaar feit van de lijst genoemd in artikel 5 § 2, van het wetsontwerp.

Door aan te geven dat moet worden nagegaan of de gedragingen omschreven in het Europees aanhoudingsbevel «wel degelijk met die uit de lijst overeenstemmen», zou de ontworpen bepaling volgens de Raad van State aanleiding kunnen geven tot te ruime controles door de Belgische rechterlijke autoriteiten, die aldus zouden kunnen beslissen dat bepaalde feiten die in het Europees aanhoudingsbevel worden aangebracht,

de tels faits sont constitutifs d'infractions qui correspondent aux infractions de la liste précitée, selon le droit de l'Etat d'émission.

N° 5 DE M. WATHELET

Art. 17

Au § 1er, insérer entre les mots «faire appel» et le mot «devant», les mots «de la décision de la chambre du conseil».

JUSTIFICATION

Amendement technique. Il convient de préciser qu'il s'agit de faire appel de la décision de la chambre du conseil.

niet behoren tot de lijst van de strafbare feiten die worden vermeld in artikel 5, § 2, van het voorontwerp, zelfs al zijn uit het oogpunt van het recht van de Staat die het aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd, zulke feiten strafbare feiten die overeenstemmen met de strafbare feiten uit de voormelde lijst.

Nr. 5 VAN DE HEER WATHELET

Art. 17

In § 1, tussen het woord «inbeschuldigingstelling» en het woord «beroep», de woorden «tegen de beslissing van de raadkamer» invoegen.

VERANTWOORDING

Het betreft een technisch amendement. Er moet worden gepreciseerd dat beroep wordt ingesteld tegen de beslissing van de raadkamer.

N°6 DE M. WATHELET

Art. 17

Compléter le § 4 proposé par l'alinéa suivant :

«A défaut de statuer dans ce délai, la personne concernée est remise en liberté»

JUSTIFICATION

Il convient d'indiquer les effets du dépassement par la chambre des mises en accusation du délai de 15 jours qui lui est imparti pour statuer. La disposition doit prévoir expressément qu'en pareil cas la personne arrêtée doit être remise en liberté (avis du Conseil d'Etat, Doc. Ch. 51 279/001, p. 79).

Nr. 6 VAN DE HEER WATHELET

Art. 17

De ontworpen § 4 aanvullen met een lid, luidend als volgt:

«Blijft binnen die termijn enige uitspraak uit, dan wordt de betrokken persoon opnieuw in vrijheid gesteld.»

VERANTWOORDING

Er behoort te worden gepreciseerd welke gevolgen verbonnen zijn aan de overschrijding, door de raadkamer, van de termijn van 15 dagen die haar is toegemeten om uitspraak te doen. De bepaling voorziet er uitdrukkelijk in dat de aangehouden persoon in dat geval opnieuw in vrijheid moet worden gesteld (advies van de Raad van State, DOC 51 0279/001, blz. 79).

N° 7 DE M. WATHELET

Art. 18

Compléter le § 3 par l'alinéa suivant :

«A défaut de statuer dans ce délai, la personne concernée est remise en liberté».

JUSTIFICATION

Il convient d'indiquer les effets du dépassement par la Cour de cassation du délai de 15 jours qui lui est imparti pour statuer. La disposition doit prévoir expressément qu'en pareil cas la personne arrêtée doit être remise en liberté (avis du Conseil d'Etat, Doc. Ch. 51 279/001, p. 79).

Nr. 7 VAN DE HEER WATHELET

Art. 18

De ontworpen § 3 aanvullen met een lid, luidend als volgt:

«Blijft binnen die termijn enige uitspraak uit, dan wordt de betrokken persoon opnieuw in vrijheid gesteld.»

VERANTWOORDING

Er behoort te worden gepreciseerd welke gevolgen verbonnen zijn aan de overschrijding, door de raadkamer, van de termijn van 15 dagen die haar is toegemeten om uitspraak te doen. De bepaling voorziet er uitdrukkelijk in dat de aangehouden persoon in dat geval opnieuw in vrijheid moet worden gesteld (advies van de Raad van State, DOC 51 0279/001, blz. 79).

N°8 DE M. WATHELET

Art. 20

Au § 3, insérer entre les mots «une demande» et les mots «de la personne concernée», les mots «de remise en liberté».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'un amendement de nature technique. La disposition devrait préciser qu'il s'agit d'une demande de remise en liberté. A défaut, on se demande de quelle demande il s'agit.

N° 9 DE M. WATHELET

Art. 28

Au § 3, remplacer les mots «suspend la procédure» par les mots «ne peut prendre de décision quant aux suites à réservier au mandat d'arrêt européen».

JUSTIFICATION

Il convient de préciser ce qu'on entend par «il suspend la procédure» (Avis du CE, p. 83).

N° 10 DE M. WATHELET

Art. 29

Au § 2 proposé, insérer entre les mots «conseil» et «statue», les mots «sur rapport du juge d'instruction saisi».

JUSTIFICATION

L'article 29 transpose l'article 16 de la décision cadre qui envisage l'hypothèse de plusieurs mandats d'arrêt européens décernés à charge d'une même personne et adressés aux autorités judiciaires belges.

Le § 1 prévoit que c'est la chambre du conseil qui devra opérer un choix entre ces mandats et décider lequel pourra être exécuté sur le territoire belge.

Toutefois, comme le souligne le Conseil d'Etat, c'est le juge d'instruction du lieu où l'on a arrêté la personne concernée qui est le juge de première ligne, à qui les différents mandats seront adressés. C'est lui qui, conformément aux articles du projet de loi prendra connaissance de ces différents mandats et vérifiera s'il répondent aux exigences de la décision cadre. C'est lui qui

Nr. 8 VAN DE HEER WATHELET

Art. 20

In § 3, tussen de woorden «een verzoek» en de woorden «van de betrokken persoon», de woorden «tot invrijheidstelling» invoegen.

VERANTWOORDING

Het betreft een amendement van technische aard. De bepaling behoort te preciseren dat het om een verzoek tot invrijheidstelling gaat. Zo niet, rijst de vraag welksoortig verzoek precies bedoeld wordt.

Nr. 9 VAN DE HEER WATHELET

Art. 28

In § 3 de woorden «schorst de onderzoeksrechter de procedure» vervangen door de woorden «kan de onderzoeksrechter geen beslissing nemen ten aanzien van het gevolg dat aan het Europees aanhoudingsbevel moet worden gegeven».

VERANTWOORDING

Er dient nader te worden bepaald wat moet worden verstaan onder «hij schort de procedure op» (advies van de Raad van State, DOC 51 0279/001, blz. 83).

Nr. 10 VAN DE HEER WATHELET

Art. 29

In § 2, tussen het woord «doet» en het woord «uitspraak», de woorden «op verslag van de bevoegde onderzoeksrechter» invoegen.

VERANTWOORDING

Artikel 29 zet artikel 16 van het kaderbesluit om, dat betrekking heeft op het geval waarin verschillende lidstaten ten aanzien van eenzelfde persoon een Europees aanhoudingsbevel hebben uitgevaardigd en het aan de Belgische rechterlijke autoriteiten hebben toegezonden.

Paragraaf 1 bepaalt dat de raadkamer uit deze aanhoudingsbevelen een keuze moet maken en moet bepalen welk bevel op het Belgische grondgebied ten uitvoer kan worden gelegd.

In zijn advies benadrukt de Raad van State evenwel dat de onderzoeksrechter van het oord waar de betrokken persoon aangehouden is op de eerste plaats komt en dat hem de verschillende Europese aanhoudingsbevelen ter kennis dienen te worden gebracht. Overeenkomstig de artikelen van het wetsontwerp dient die onderzoeksrechter kennis te nemen van die

a l'obligation d'informer la personne concernée du contenu des mandats.

On ne voit donc pas comment va s'articuler le contrôle opéré par la chambre du conseil par rapport à la mission du juge d'instruction. Quel est le rôle de chaque intervenant (juge d'instruction, chambre du conseil, procureur fédéral) ? Le projet de loi ne devrait-il pas préciser cette articulation, ou, à tout le moins, préciser que le choix de la chambre du conseil s'opère sur rapport du juge d'instruction saisi.

Melchior WATHELET (cdH)

N° 11 DE MME VAN DER AUWERA

Art. 2

Dans le § 4, f), entre les mots «la loi» et les mots «pour le fait», insérer les mots «de l'autorité judiciaire d'émission».

JUSTIFICATION

Adaptation technique.

N° 12 DE M. LAEREMANS ET MME VAN STEENBERGE

Art. 5

Au § 2, supprimer le 17°.

JUSTIFICATION

Les auteurs de l'amendement ne saisissent pas l'opportunité de cet ajout. Les États membres donnent aux notions de «racisme et xénophobie» des interprétations tellement divergentes que l'exigence de la double incrimination est élémentaire.

verschillende aanhoudingsbevelen en na te gaan of ze beantwoorden aan de voorschriften van het kaderbesluit. Tevens is hij ertoe gehouden de betrokken persoon in kennis te stellen van de inhoud van de aanhoudingsbevelen.

Het is derhalve niet duidelijk hoe de controle door de raadkamer kan samengaan met de taak van de onderzoeksrechter. Welke rol speelt elke interveniënt (onderzoeksrechter, raadkamer, federaal procureur)? Is het niet de bedoeling van het wetsontwerp de samenhang terzake te preciseren, of op zijn minst te vermelden dat de raadkamer een keuze maakt op grond van het verslag van de bevoegde onderzoeksrechter?

Nr. 11 VAN MEVROUW VAN DER AUWERA

Art. 2

In § 4, f, na het woord «wet, de woorden «van de uitvaardigende rechterlijke autoriteit» toevoegen.

VERANTWOORDING

Technische aanpassing

Liesbeth VAN DER AUWERA (CD&V)

Nr. 12 VAN DE HEER LAEREMANS EN MEVROUW VAN STEENBERGE

Art. 5

In § 2, het 17° en de woorden «racisme en vreemdelingenhaat» doen vervallen.

VERANTWOORDING

De opportunité van deze toevoeging ontgaat ons. De begrippen «racisme en vreemdelingenhaat» worden door de lidstaten zodanig verschillend ingevuld dat de vereiste van dubbele incriminatie elementair is.

Bart LAEREMANS (VLAAMS BLOK)
Gerda VAN STEENBERGE (VLAAMS BLOK)

N° 13 DE M. MARINOWER

Art. 11

Dans le texte néerlandais, remplacer le § 2 par la disposition suivante :

«§ 2. De onderzoeksrechter hoort vervolgens de betrokken persoon omtrent zijn eventuele hechtenis, en de opmerkingen die hij terzake formuleert.».

JUSTIFICATION

La traduction néerlandaise n'est pas correcte.

Nr. 13 VAN DE HEER MARINOWER

Art. 11

Paragraaf 2 vervangen als volgt:

«§ 2. De onderzoeksrechter hoort vervolgens de betrokken persoon omtrent zijn eventuele hechtenis, en de opmerkingen die hij terzake formuleert.».

VERANTWOORDING

Nederlandstalige versie is geen correcte vertaling.

Claude MARINOWER (VLD)